

TALİM VE TERBİYE KURULU KARARLARI

(1925-1928)

Prof. Dr. Güray KIRPIK
Doç. Dr. Muhammet Ahmet TOKDEMİR

TALİM VE TERBİYE KURULU
KARARLARI
(1925-1928)

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
TÜRK TARİH KURUMU YAYINLARI
IV/A-2-3.4. Dizi - Sayı: 1

TALİM VE TERBİYE KURULU
KARARLARI
(1925-1928)

Güray KIRPIK
Muhammet Ahmet TOKDEMİR

ANKARA, 2020

Kırpık, Güray, 1978-

Talim ve Terbiye Kurulu kararları, 1925-1928 / Güray Kırpık, Muhammet Ahmet Tokdemir. — Ankara : Türk Tarih Kurumu, 2020.

viii, 272 s. : tıpkıbasım, tablo ; 24 cm. — (AKDITYK Türk Tarih Kurumu yayınları; IV/A-2-3.4. Dizi-Sayı: 1)

Bibliyografya ve indeks var.

ISBN 978 - 975 - 17 - 4444 - 9

1. Eğitim _ Türkiye _ Tarih. 2. Eğitim politikası _ Türkiye. 3. Eğitim yönetimi _ Türkiye. I. E.a. II. Tokdemir, Muhammet Ahmet, 1979- ortak yazar. III. Dizi.

379.9561

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunun 28.06.2019 tarihli ve 778/28 sayılı kararı gereği 1000 adet basılmıştır.

ISBN: 978-975-17-4444-9

İnceleyiciler: Prof. Dr. Bahri ATA
Doç. Dr. Hasan AKYOL

Kapak Tasarım: Emine ÇAKIR

Baskı

Kuban Matbaacılık Yayıncılık

İvedik Organize San. Matbaacılar Sitesi

1514. Cadde No: 20 06190 İVOGSAN - ANKARA

Tel: 0 312 395 20 70 Faks: 0312 395 37 23

Sertifika No: 13403

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	VII
GİRİŞ	1
Milli Talim ve Terbiye'ye Geçiş Süreci	7
Talim ve Terbiye Kurulu'nun Yapısı ve Çalışmaları	15
Öğretim Programları	25
Okulların Statüsü ve Kademeler Arası Geçiş	31
Kararlarda Geçen Okullar ve Seviyeleri	36
Mesleki Eğitim.....	49
Yükseköğretim	55
Yurt Dışı Eğitim.....	61
Hizmet İçi Eğitim	69
Ders Kitaplarında İstenilen Düzenlemeler ve Eğitimde Dikkat Edilmesi Gereken Durumlar	75
Mekte Kitapları Listesine Kabul Edilen Kitaplar.....	78
Reddedilen Ders ve Rehber Kitapları Listesi	107
Eserlerin İncelenmesi, Müelliflere Telif Hakkı Ödenmesi.....	113
Desteklenen/Neşriyat Cedveline Dâhil Edilen/Tavsiye Edilen Eserler	123
Temel Eserler ve Ansiklopediler	131
Tercüme Ettirilen/ Tercüme Ettirilmek İstenen Eserler	141
Edebi Eser Olarak Bastırılmasına Karar Verilen Eserler.....	150
Milli Kütür (Dil, Tarih, Coğrafya)	151
Şehir Tarihi ve Şehir Araştırmaları	165

Yurt İçi ve Yurt Dışında Türk Kültürü ve Yardımlar	169
Gayrimüslimler (Yabancılar ve Azınlıklar)	175
Rakamlar ve Alfabenin Değişimi.....	181
Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi.....	189
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretimi	195
Din Öğretiminde Kabul Edilen Ders Kitapları.....	201
Ölçme Değerlendirme ve Okul Araç Gereçleri.....	203
Atlas Harita ve Benzeri Materyaller.....	211
Kararlarda Geçen Atlas ve Haritalar	214
Sürelî Yayınlar.....	217
Tiyatro ve Temsiller.....	229
Alınan Kararlarda Geçen Okul Temsilleri ve Piyesler.....	234
Diğer Önemli Kararlar	237
Kurul Başkan ve Üyeleri	249
Abdülfeyyaz Mehmet Tevfik Yergök (1870-1947)	250
Zeki Velidi Togan (1890-1970).....	250
Sadri Maksudi Arsal (1878-1957)	251
Zâkir Kadiri Ugan (1878-1954).....	251
Mehmet Emin Erişirgil (1891-1965)	252
İhsan Sungu (1883-1946)	252
İbrahim Alaattin Gövsa (1889-1949)	253
Ahmed Tevfik Göymen (1885-1949).....	254
Ali Haydar Taner (1883- 1956)	254
Zeki Mesud Alsan (1889-1986).....	254
Hüseyin Avni Başman (1887-1965).....	255
Rıdvan Nafiz Edgüer (1891- 1948).....	255
SONUÇ	257
KAYNAKLAR	261
DİZİN	265

ÖN SÖZ

Bu çalışmada Talim ve Terbiye Kurulu'nun 1925-1928 yıllarında aldığı kararlar çeşitli başlıklar altında toplanarak, ele alınmıştır. Talim ve Terbiye Kurulu, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana eğitim politikalarının planlanması, öğretim programlarının hazırlanması ve uygulanması ile ilgili gelişmelerin takip edilerek gerekli değişikliklerin yapılması bakımından eğitim hayatımıza katkı sağlayan önemli bir kurumdur. Çalışmanın bu yıllarla sınırlı tutulması, bu dönemdeki Talim ve Terbiye Heyeti kararlarının Osmanlı Türkçesi ile yazılmış olması nedeniyle, günümüzde pekçok eğitim bilimci ve araştırmacının rik'a yazılı bu mühim belgelere kolayca ulaşmasını sağlamak gibi bir hedeften kaynaklanmaktadır. Bilindiği gibi 3 Mart 1924'te Tevhid-i Tedrisat Kanunu çıkarıldıktan sonra Osmanlı döneminden kalan Meclis-i Kebir-i Maarif (1869), Milli Talim ve Terbiye Dairesi (1916) ve Daire-i İlmiye kuruluşlarının görevlerinin yerineönce Telif ve Tercüme Encümeni (1921) ardından Telif ve Tercüme Heyeti ve Program Heyeti (1923) ve sonra Telif ve Tercüme Dairesi Kurulmuştur (1924). Program Heyeti'nin de görevlerini devralan Telif ve Tercüme Heyeti, Talim ve Terbiye Kurulu'nun öncülüdür. 22 Mart 1926 tarihinde kabul edilen Maarif Teşkilatına Dair Kanun ile Telif ve Tercüme Heyeti kaldırılmış, yerine Talim ve Terbiye Dairesi kurulmuştur. Kanuna göre bir başkan ve 10 üyeden oluşturulacak olan Talim ve Terbiye Heyeti başkanlığın danışma ve karar organı durumundadır.

Bu dönemde alınan kararlar adeta genelge ve yönetmelik hükmünde olmuş, Cumhuriyet dönemindeki eğitim hayatını etkilemiş ve hatta temel oluşturmuştur. Belirtilen dönemde alınan kararların bir kısmının günümüzde de etkisini devam ettirdiği aşikârdır. Kararlara bakıldığında siyasi ve kültürel dönüşümün izlerini de görmek mümkündür. Zira bu dönemde alınan kararlara bakıldığında genel anlamda Osmanlı Devleti'nin son döneminde hızını arttıran eğitimde/kültürde batılılaşma ve millileşme eğiliminin Cumhuriyet döneminde devam ettiğini açıkça görmek mümkündür.

Talim ve Terbiye Kurulu'nun bu dönemde aldığı eğitim tarihimiz açısından oldukça önemli olan kararların bugüne kadar yayınlanmaması bir eksiklik idi. Cumhuriyet'in ilk yıllarında eğitim politikalarına ilişkin olarak Heyet-i İlmiye toplantıları ve Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile birlikte hızlı ve önemli inkılapların yapıldığı bu dönem modern Türk eğitim sistemimizin en önemli yapıtaşlarının yerleştiği bir dönemdir. Elinizdeki eserde Osmanlı Türkçesi harfleri ile yazılmış Talim ve Terbiye Heyeti kararları eğitim ve bilim hayatımıza katkı verecek biçimde sunulmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın ortaya çıkmasından önce vaktiyle Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı iken teşvik ve desteklerini gördüğümüz sayın Milli Eğitim Bakanımız Prof. Dr. Ziya SELÇUK'a ve Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Refik TURAN'a teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Güray KIRPIK - Doç. Dr. M. Ahmet TOKDEMİR

Ankara / Ocak 2020

GİRİŞ

Talim ve Terbiye Kurulu Eski Başkanlarından İrfan Erdoğan Talim Terbiye Kurulunu “MEB’in beyni” olarak nitelendirmektedir. Erdoğan’a göre “Talim ve Terbiye Kurulu ortaya koyduğu çalışmalar itibarıyla bakanlığın çıkması en yüksek olan kurumudur.¹ Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde olup öğretim programları ve ders kitapları başta olmak üzere eğitim politikalarına ilişkin önemli kararlara imza atan Talim Terbiye Kurulu ve tarihi yeterince bilinmemektedir.

Kurumun temellerini Osmanlı Devleti’nde eğitimle ilgili kararlar alan Encümen-i Daniş (1851) ve Meclis-i Kebir-i Maarif’e (1869) kadar götürmek mümkündür. Talim ve Terbiye Kurulu’nun temelleri bağlamında ele alınması gereken bir diğer teşekkül Telif ve Tercüme Dairesi’dir (1866). 22 Temmuz 1870’te Tercüme Dairesi, 1879’da Telif ve Tercüme Dairesi adıyla yeniden kuruldu.² Telif ve Tercüme Dairesi çeşitli eserlerin tercüme ve basımının yanı sıra okul ders kitaplarının hazırlanması ve tanzimi amacıyla kurulmuş ve Cumhuriyet’in ilk yıllarına kadar varlığını sürdürmüştür. 1912’de Maarif-i Umumiye Nezareti’ne bağlı olarak Telif ve Tercüme Heyeti oluşturuldu.³

Milli Mücadele dönemi ve sonrasında toplanan Heyet-i İlmiyeler ile Tevhid-i Tedrisat Kanunu Talim Terbiye Kurulu’nun öncesinde Kurul’a giden yolda önemli kilometre taşlarıdır.⁴ Zira hem Heyet-i İlmiyeler hem de Tevhid-i Tedrisat Kanunu 1926 yılında kurulacak olan Talim ve Terbiye Kurulu’nun çalışma esasına ve kuruluş ruhuna işaret eden bir yapıya sahiptir.

¹ İrfan Erdoğan, “Talim ve Terbiye Kurulu: Eğitimin Rotasını Çizen bir Cumhuriyet Kurumu”, *Talim ve Terbiye Kurulunun Türk Eğitimindeki Rolü ve Etkileri Forumu* (16 Mart 2007 İstanbul).

² Bkz. Taceddin Kayaoğlu, *Türkiye’de Tercüme Müesseseleri*, İstanbul 1998 s. 149; Ali Birinci, “Osmanlı Devleti’nde Matbuat ve Neşriyat Yasakları”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C.4, Sayı 7, İstanbul 2006, ss. 303.

³ Necdet Hayta - Uğur Ünal, *Türk Yenileşme Tarihi*, Gazi Kitabevi, Ankara 2007, s. 30.

⁴ A. İhsan Özyazgan, *Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Tarihi Gelişimi ve İşleyişi*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1993.

Heyet-i İlmiyeler eğitime verilen önemin açık işaretleri olup mili ve yenilikçi bir eğitim anlayışının altının çizilmesi bakımından da önemlidir. 3 Mart 1924'te çıkarılan Tevhid-i Tedrisat Kanunu ise eğitimin bu milli yaklaşım içinde bir bütün olarak ele alınacağını ortaya koymuştur. Bu kanunla bütün okullar Maarif Vekâleti'ne bağlanmış ve daha önce Meclis-i Kebir-i Maarif'e bağlı olan Daire-i İlmiye'nin görevlerini yerine getirmek üzere Telif ve Tercüme Heyeti yeniden kurulmuştur (1924). Başkan Ziya Gökalp'ın 1923 yılında Milletvekili olması üzerine Abdülfeyyaz Mehmet Tevfik (Yergök) Ağustos 1923'te başkan olmuştur ve bu görevi bir süre devam ettirmiştir. Yine 1923'te kurulan Program Heyeti'nin de görevlerini alan Telif ve Tercüme Heyeti daha sonra yeniden yapılandırılacak olan Talim ve Terbiye Kurulu'nun öncüsüdür.⁵

Talim ve Terbiye Dairesi, 22 Mart 1926 tarihinde TBMM'de kabul edilen 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun ile resmen kurulmuştur. Kanunun ikinci maddesine göre “Yalnızca Talim ve Terbiye işleriyle iştigal etmek üzere” Maarif Vekaleti'nde bir Talim ve Terbiye Dairesi oluşturulmuştur.⁶ Kanunda bu daireye bir başkan, 10 üye ve yeterince memur tayin edilmesi kararlaştırılmış; aynı kanunla Telif ve Tercüme Dairesi kaldırılarak Talim ve Terbiye Dairesi Milli Eğitim Bakanlığı'nın danışma ve karar organı olarak çalışmalarına başlamıştır.⁷ Kurul halen Milli Eğitim Bakanlığı'nın teşkilatı içinde bir danışma kurulu olarak varlığını devam ettirmektedir.

Bu kitapta Telif ve Tercüme Heyeti ile sonrasında kurulan Talim ve Terbiye Heyeti'nin 1925- 1928 yıllarında aldığı kararlara yer verilmiştir. Tarih aralığının belirlenmesinde temel ölçüt kullanılan alfabe olmuştur. Bu dönem içinde ele alınan kararlar dört ciltlik karar defterlerini oluşturmuştur. Oluşturulan bu ciltlerden ilk ikisi rik'a ile yazılmış kararlardan oluşmaktadır. 1927 ve 1928 yılına ait kararlar ise daktilo ile yazılmıştır. 1928 yılının sonuna gelindiğine karar yazımında Latin esasına göre kabul edilmiş Yeni Türk Alfabesi kullanılmaya başlanmıştır ki bu çalışmada Latin alfabesi ile yazılmış kararlar kapsam dışında tutulmuş sadece Osmanlı Türkçesi yazı dili ile yazılan kararlara yer verilmiştir. Kararların rik'a ile yazılmış olması özellikle yabancı eser ve yazar isimlerinin okunmasında güçlükler neden olmuştur.

⁵ A. Ayanoglu Altun, *Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın Kuruluşu, İşleyişi ve Milli Eğitim Sistemine Katkıları*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya 2002.

⁶ Maarif Teşkilatına Dair Kanun, Kanun no: 789, Kanun Tarihi: 22 Mart 1926, Resmi Ceride (3 Nisan 1926) Sayı: 338; https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc004/kanuntbmmc004/kanuntbmmc00400789.pdf erişim tarihi: 10.02.2018

⁷ Özyazgan, a.g.e.

Karar defterlerindeki düzensizlikler ve tutarsızlıklar çalışmanın temel zorluklarından birini oluşturdu. Kitapta ele alınan kararlar 1925 (1341) karar defteri ile başlamaktadır. Ancak 1925-1926 için oluşturulan karar defteri içinde sınırlı da olsa 1340 (1924) tarihli kararlara da rastlanmıştır. 1925 ve 1926 yılına ait kararlar iki cilt halinde düzenlenmiştir. Düzenlenen bu ciltler kronolojik değildir. İlk ciltte yer alan kararlar Ağustos 1341 (1925) tarihi ile başlamaktadır. Ancak aynı ciltte 1926 tarihli kararlara da yer verilmiştir. 1926 yılına ait kararların bir kısmı ise ikinci cilde konulmuştur. Ancak bu ciltte 1340 ve 1341 (1924-1925) tarihli kararlara da rastlamak mümkündür. Karar numaraları da müteselsil devam etmemiştir, aynı karar numarasının mükerrer kullanılması durumu olduğu gibi atlanan karar numaraları da vardır. 1927 ve 1928 yıllarına ait ciltlerde karar yazımı açısından bir standardizasyon getirilmiş olsa da karar numaralarının müteselsil olmayışı, bazı karar numaralarının atlanması, aynı karar numarası ile birden fazla kararın yazılması gibi durumlar mevcuttur. Benzer şekilde 1926 tarihli ikinci ciltte kararların arasında bazı eserlere ilişkin raporlara da yer verilmiştir. Karar metinlerine gerekçe olarak hazırlanan bu raporların her birinin sonuna kurul kararı eklenmiştir ancak bu raporların karar defterlerine girmiş olması ele alınan dönemde Talim Terbiye Kurulu'nun (ve öncülü Telif ve Tercüme Heyeti'nin) yeterince kurumsallaşmadığının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Karşılaşılan sorunlar kurul memurlarının ve fiziki koşullarının yetersizliği nedeniyle olabileceği gibi daha sonradan karar defterlerinin saklama koşullarından da kaynaklanmış olabilir. Belirtilen bu sorunların karar defterlerinin oluşturulması sürecinde mi yoksa defterlerin saklanma koşullarından mı kaynaklandığı tarafımızca tespit edilememiştir. Ancak belirtilen durumlar kararların ele alınarak bütüncül bir çeviri yapılmasını güçleştirmiştir.

Kitapta kararlar ele alınırken konularına göre gruplandırılmıştır. Buna göre, Kurul'un işleyişi ve yapısı, öğretim programları, kademeler arası geçiş, mesleki eğitim, hizmetiçi eğitim, ders kitapları, yabancı ve azınlık okulları, temel eserler, Türk kültürüne ilişkin eserler, şehir tarihi ve araştırmaları, tiyatrolar ve okul temsilleri gibi ana başlıklar oluşturulmuştur. Bazı kararların birden fazla başlık altında ele alınması mümkün olsa da bu çalışmada ele alınan her bir karar tek başlık altında değerlendirilmiştir. Başlıklar altında ele alınan kararların başka başlıklar altında değerlendirilebilmesi de mümkündür. Örneğin öğretmen yetiştirmeye ilişkin kararlar orta öğretim, meslek eğitimi ya da yükseköğretim başlığı altında ele alınabilir ya da öğretmen yetiştirme ayrı bir başlık halinde ele alınabilirdi.

Kitapta Darulmuallimin ve Darulmuallimat gibi okulların orta tedrisat kapsamında olanları ile ilgili kararlar öğretim programları ve okulların seviyeleri başlığı altında ele alınmışken Darulmualliminlere öğretmen yetiştirmeyle ilgili karar örneği yükseköğretim başlığı altında ele alınmıştır. Benzer şekilde Baytar Mektebi vb. çeşitli okullar orta tedrisat düzeyinde ise meslek eğitimi başlığı altında ele alınmış yüksekokul ya da fakülte düzeyinde olanlar yükseköğretim başlığı altında değerlendirilmiştir. Dolayısıyla kitapta oluşturulan başlıklar sayıları oldukça fazla olan kararları daha iyi anlayabilmek için genel anlamda gruplama amaçlı olup kesin sınırlar çizmemektedir. Belirtildiği gibi bir kararın farklı başlıklar altında değerlendirilebilmesi mümkündür.

Kurul, ele alınan dönemde (1925-1928) bin beş yüzden fazla karara imza atmıştır. Bu çalışma ile kararların tamamı gözden geçirilmiş ancak oluşturulan ana başlıklar bağlamında örnek kararlara yer verilmiştir. Bu kararların çoğu kabul edilen ya da reddedilen eserler ve okulların seviyelerine ilişkindir. Kitapta bu tür kararların metinlerine yer verilmemiş ancak kararların içeriği tablolar halinde yansıtılmıştır. Böylece tekrarlardan kaçınılarak daha kısa ve etkili bir içerik aktarımı mümkün olmuştur.

Kitapta ilk olarak Milli Talim ve Terbiyeye Geçiş Süreci başlığı altından Talim ve Terbiye Kurulu'nun kuruluşu ve öneminden bahsedilmiştir. Bu başlık altında Kurul'un oluşum ve tesirlerini ortaya koyacak örnek kararlara yer verilmiştir. Talim ve Terbiye Kurulu'nun kuruluşu, alınan ilk kararlar, Kurul'un çalışma gün ve saatleri, Kurul üyelerinin atanması ve görev dağılımları, kurul ve kurula bağlı çalışan memurların atamaları ve benzeri kararlar bu kısımda ele alınmıştır.

Kararların birçoğu okullarda uygulanan programlar ve okulların statüsüne ilişkindir. Kararlardan anlaşıldığına göre Kurul üyeleri çeşitli görevlerde yaptıkları teftişlerde gittikleri şehirlerdeki okulların programlarını incelemişlerdir. Benzer şekilde bazı okulların programları yazı ile Kurul'a bildirilmiş uygulanan öğretim programını inceleyen kurul üyeleri bu okulların hangi statüde olduklarına karar vermişlerdir. Kitapta, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'ndan sonra okulların ilk-orta ya da yüksekokul olup olmadıklarına ilişkin yapılan bu tespitlere ilişkin örnek kararlara yer verilmiş ayrıca bu bağlamda seviye tespiti yapılan okullara ilişkin bilgiler tablo halinde gösterilmiştir. Kurul'un öğretim programları ve okulların statüsüne ilişkin verdiği kararların yanı sıra kademeler arası geçişlere ve mezuniyete ilişkin verdiği kararlar da bu ana başlık altında ele alınmıştır.

Ele alınan dönemde yükseköğretim Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olduğundan Kurul'un yükseköğretime ilişkin kararlara da imza attığı görülmektedir. Bu sebeple Darulfünûn ve öğretmen yetiştirme gibi konularda alınan bazı kararlar yükseköğretim başlığı altında ele alınmıştır. Osmanlı'nın son döneminden itibaren Avrupa'ya öğrenci ve öğretmenler gönderilmiştir. Bu durum Cumhuriyet kurulduktan sonra da devam etmiştir. Hem yetiştirilmek üzere öğrencilerin hem de hizmetiçi eğitim bağlamında öğretmenlerin yurt dışına gönderilmesine ilişkin kararlar yurt dışı eğitim başlığı altında ele alınmıştır.

Kurul, hizmetiçi eğitime ilişkin çeşitli konularda kararlara imza atmıştır. Öğretmenler başta olmak üzere Milli Eğitim Teşkilatı bünyesindeki idareciler, müfettişler ve diğer çalışanların eğitim öğretim alanında yaşanan değişim ve gelişmeleri takip etmeleri için hizmetiçi eğitime tabi tutuldukları görülmektedir.

Kurul kararları ile ilgili oluşturulan diğer bir başlık mesleki eğitime ilişkindir. Meşrutiyet döneminde açılan meslek okullarının birçoğunun bu dönemde varlığını sürdürdüğü görülmektedir. Öğretmen okulları başta olmak üzere farklı alanlarda birçok okulun meslek okulu olarak faaliyet gösterdiği ve bu okullara ilişkin kararların alındığı görülmektedir. Bu bağlamda örnek kararlara mesleki eğitim başlığı altında yer verilmiştir.

Kurul kararlarının önemli bir kısmı incelenen kitaplara ilişkindir. Kurul ders kitapları başta olmak birçok kitap incelemesini ele almış ve kitaplara ilişkin kararlara imza atmıştır. Kabul edilen ve reddedilen kitaplara ilişkin örnek kararlara yer verilmiştir. Ayrıca mekteb kitapları listesine kabul edilen kitaplar, reddedilen kitaplar, tercüme ettirilen/ettirilmek istenen kitaplar ve desteklenen/tavsiye edilen kitaplar listeleri de tablolar halinde eklenmiştir. Bu bağlamda eserlerin incelenmesi ve temel eserler ve ansiklopediler ayrı başlıklar halinde ele alınmıştır.

Bunlar dışında oluşturulan başlıkların bir kısmı kültür hayatı ile ilgilidir. Yurt dışında Türk kültürünün yayılması, şehir tarihçiliği ve milli kültürle ilgili olarak örnek kararlara ilgili başlıklar altında yer verilmiştir. Azınlıkların okullarının seviyelerine ilişkin kararlar okulların statüsü başlığı altında değerlendirilmişken gayrimüslim unsurlara ilişkin diğer kararlar ayrı bir başlık olarak değerlendirilmiştir. Yabancı dil eğitimi, alfabenin değiştirilmesi, din eğitimi, okul araç gereçleri, okul piyesleri ve süreli yayınlar örnek kararlara ilişkin yapılan sınıflandırmada kullandığımız diğer başlıklar olmuştur. Ayrıca önemli olduğunu düşündüğümüz ancak belirtilen başlıklar altında ele almadığımız birkaç örnek karar da diğer önemli kararlar başlığı altında kitabın son kısmında yerini almıştır.

Kitabın sonunda Talim Terbiye Kurulu ve onun öncülü olan Telif ve Tercüme Heyeti'nin üyeleri hakkında kısa bilgi verilmiştir. Eğitim tarihimiz açısından her iki heyet tarafından alınan kararlar kadar heyet üyelerinin yaptığı diğer çalışmalar da önemlidir. Bu sebeple Telif ve Tercüme Heyeti ile Talim ve Terbiye Heyeti'nin belirlenen dönemdeki üyelerinden önemli olanlarının hayatlarına kısaca değinilmiştir.